

Motion till riksdagen 2019/20:2303

av **Linus Sköld m.fl. (S)**

Styrning bortom new public management

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för nya modeller för styrning av det offentliga så att vi kan lägga new public management bakom oss och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

New public management (NPM) har lett till orimliga arbetsmiljöförutsättningar i det offentliga genom utökad administration, otydliga uppdrag och oro för reprimander i samband med externa kontroller. Detta bidrar till att det offentliga professioner är mer sjukskrivna till följd av psykisk ohälsa än andra yrkesgrupper. Det har också fått till följd att omsättningstakten är på tok för hög i många yrkesgrupper inom det offentliga. De tydligaste exemplen är såväl skolläda-re som lärare men även handläggare hos de statliga myndigheterna och enhetschefer inom kommunernas socialtjänster. Det är djupt problematiskt när vi samtidigt ser att kompetensförsörjningsproblemen är på stormande frammarsch i snart sagt varje del av offentlig sektor.

En del i NPM är principen om mål och resultatstyrning och extern kontroll. Låt oss ta Skolinspektionen som exempel. Skolinspektionen inrättades med syftet att öka rätts-säkerheten och garantera kvaliteten i landets skolor. Men tillsynen, som fortfarande har ett utpräglat fokus på brister, riskerar att bryta ned snarare än bygga upp landets skolor. Det finns en inte obetydlig risk att tillsyn som fokuserar på brister bryter ned förtroendet för och självförtroendet hos skolans professioner.

Men det finns också andra mekanismer som riskerar att leda snett i mål- och resultat-styrningsparadigmet. Det är en välkommen utveckling som behöver fortsätta. Andra exempel som kan nämnas är tidigare betyg i skolan och skolrankningar, insamling av besöksstatistik hos landets museer eller den för några år sedan så omskrivna pinnjakten hos polisen.

Under 2014–2018 verkade regeringen för en styrning bortom new public management och signalerar därtill i budgetpropositionen för 2020 den önskvärda

riktningen att minska mängden riktade statsbidrag; på skolans område samlas flera mindre statsbidrag ihop i ett större, vilket gör det enklare för huvudmännen att få ta del av pengarna och förflyttar besluten om hur pengarna används närmare verksamheten som använder dem.

Det är viktigt för de offentliga verksamheternas kvalitet, resurseffektivitet och arbetsmiljö och för professionernas autonomi att arbetet med att ta fram en styrning bortom new public management får fortsätta.

Linus Sköld (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Hannah Bergstedt (S)